

Viện Hàn lâm Khoa học Hải ngoại Pháp

Viện Hàn lâm Khoa học Hải ngoại Pháp là cơ quan công trực thuộc Bộ Giáo dục đại học và Nghiên cứu. Ngay từ khi thành lập vào năm 1922, Viện có chức năng xúc tiến các nghiên cứu về các vùng lãnh thổ và các dân tộc mà nước Pháp có quan hệ hoặc có lịch sử chung. Đó thực chất là việc định hướng chính sách hải ngoại của nước Pháp thông qua việc triển khai các kiến thức ứng dụng. Chức năng nhiệm vụ của Viện phát triển song song với sự hiện diện của Pháp ở hải ngoại. Hiện nay, hoạt động của Viện gắn liền với việc xem xét lại di sản chung và đánh giá lại mối quan hệ giữa các quốc gia thuộc địa Pháp trước đây.

Theo định hướng đó, việc tổ chức triển lãm nhân năm chéo Pháp – Việt là hoàn toàn phù hợp với chức năng nhiệm vụ của Viện. Nhận thấy rất nhiều cơ quan, tổ chức đã từng gần bó mật thiết với Đông Dương trước đây, Viện Hàn lâm Khoa học Hải ngoại Pháp muốn vượt qua thời kì thuộc địa để bao quát triển lãm trong một viễn cảnh rộng lớn hơn. Thật vậy, triển lãm thuật lại 4 thế kỷ quan hệ văn hóa, kinh tế và chính trị, từ những hoạt động truyền giáo đầu tiên vào thế kỷ XVII đến những mối quan hệ nối kết hai đất nước ngày nay.

Để thực hiện triển lãm, Viện được sự hỗ trợ của Hiệp hội Hình ảnh và Ký ức cũng như nhiều cơ quan lưu trữ và tư liệu khác.

Hiệp hội Hình ảnh và Ký ức

Có mặt ở 17 quốc gia, Hình ảnh và Ký ức là một hiệp hội văn hóa chuyên về ảnh xưa ở hải ngoại. Nhận thấy nguồn ảnh xưa chủ yếu hiện diện ở châu Âu, hiệp hội Hình ảnh và Ký ức đang nỗ lực để phổ biến những hình ảnh đó đến các quốc gia liên quan.

Hình ảnh và Ký ức đã và đang thực hiện nhiều triển lãm ảnh tại Pháp và nước ngoài. Hiệp hội xuất bản Tập san hàng quý cũng như các nghiên cứu về lịch sử và hình ảnh các quốc gia cùng chia sẻ lịch sử với nước Pháp.

L’Académie des Sciences d’Outre-Mer

L’Académie des Sciences d’Outre-Mer (ASOM) est un établissement public français sous tutelle du Ministère de l’Enseignement supérieur et de la Recherche. Elle a depuis sa création, en 1922, pour ambition de donner leurs lettres de noblesse aux études sur les territoires et les peuples avec lesquels la France est en relations ou a une histoire en partage. À l’origine, il s’agissait également de guider la politique ultramarine du pays par la mise en œuvre de savoirs appliqués. Les préoccupations de l’Académie ont évolué parallèlement au devenir de la présence française outre-mer. Son activité s’attache désormais à reconsidérer le patrimoine commun et réapprécier les rapports entre des pays qui autrefois étaient liés à la France.

En ce sens, organiser aujourd’hui une exposition à l’occasion de l’année croisée France-Vietnam correspond pleinement aux missions de l’Académie. Sans négliger le fait que nombre de ses fondateurs furent étroitement attachés à l’ancienne Indochine, l’ASOM a tenu à dépasser la période coloniale, pour l’englober dans une plus large perspective. Cette exposition retrace en effet quatre siècles de relations culturelles, économiques et politiques, depuis les premiers contacts missionnaires, au XVII^e siècle, jusqu’aux liens qui unissent aujourd’hui encore nos deux pays.

L’Académie a bénéficié pour la réalisation de cette exposition du concours de l’association Images & Mémoires et d’autres organismes d’Archives et de documentation.

Images & Mémoires

Présente dans 17 pays, Images & Mémoires (I&M) est une association culturelle spécialisée dans l’iconographie ancienne d’outre-mer. Constatant que les images anciennes se trouvent majoritairement en Europe, I&M œuvre pour leur diffusion vers les pays concernés.

Images & Mémoires réalise des expositions photographiques en France et à l’étranger. Elle publie un Bulletin trimestriel ainsi que des études sur l’histoire et l’iconographie des pays avec lesquels la France a une histoire partagée.

Quan hệ Việt Nam - Pháp qua 4 thế kỷ

Có lẽ không nhiều người biết rằng quan hệ Việt Nam – Pháp đã bắt đầu từ một ngày tháng 12 năm 1624 khi cha Alexandre de Rhodes, người góp phần sáng tạo chữ Quốc ngữ, đặt chân đến Đàng Trong. Kể từ ngày đó, quan hệ ngoại giao hai nước chưa từng bị gián đoạn. Dù trong quan hệ hai nước đã từng có nhiều sự kiện đau buồn, nhưng sẽ là phiến diện và định kiến nếu chỉ nhớ đến những sự kiện như vậy. Thực tế, nhiều thành quả to lớn đã thu được từ lịch sử chung và sự hiểu biết lẫn nhau của hai dân tộc, chúng ta cần nêu bật những khía cạnh tích cực nhất của các thành quả đó để dùng làm bệ phóng cho quan hệ đối tác hiệu quả ngày nay và mai sau.

Thời gian trôi qua, các vết thương đã lành và chúng ta có thể có cái nhìn rộng hơn và khách quan hơn về quá khứ chung của hai nước. Giai đoạn thuộc địa mở đường cho việc xây dựng trường học, bệnh viện và đường sá... nhưng cũng đồng thời kéo theo việc bóc lột người lao động... Không nên lãng quên bất kì điều gì.

Trong khuôn khổ năm chéo Pháp tại Việt Nam và Việt Nam tại Pháp, Cục Văn thư và Lưu trữ Nhà nước Việt Nam và Viện Hàn lâm Khoa học Hải ngoại Pháp đã hợp tác để giới thiệu tới công chúng hai nước những thời kì quan trọng trong lịch sử chung của hai quốc gia.

Triển lãm Quan hệ Việt Nam - Pháp qua bốn thế kỷ

Từ ngày 10 tháng 9 đến ngày 10 tháng 11 năm 2013

Trung tâm Lưu trữ quốc gia I

Số 18, Vũ Phạm Hàm, phường Yên Hòa, quận Cầu Giấy, Hà Nội

Mở cửa từ thứ Hai đến thứ Sáu, từ 08 h tới 17 h

France - Vietnam - Quatre siècles de relations

Qui sait aujourd’hui que les relations entre le Vietnam et la France datent d’une journée de décembre 1624 où débarqua en Cochinchine le Père Alexandre de Rhodes, l’inventeur de l’écriture romanisée du vietnamien, le Quốc ngữ ?

Depuis, les relations entre les deux pays ne cessèrent d’exister. Si elles comportent quelques événements douloureux qu’il s’agit bien entendu d’assumer, ne se souvenir que de ceux-ci serait extrêmement réducteur et préjudiciable. En effet, de grands profits sont à tirer de notre histoire partagée et de la connaissance que nos peuples ont l’un de l’autre, dont les aspects les plus positifs doivent être mis en exergue pour servir de socle à des partenariats fructueux présents et futurs.

Avec le temps passé, les blessures se sont cicatrisées et il semble possible aujourd’hui d’avoir un regard plus serein et plus large sur notre passé commun. La période coloniale a donné lieu à la construction d’écoles, d’hôpitaux et de routes... mais en même temps à l’exploitation de travailleurs... Rien ne sera oublié et ne doit l’être.

Dans le cadre de l’année croisée de la France au Vietnam et du Vietnam en France, la Direction d’État des Archives du Vietnam et l’Académie des Sciences d’Outre-Mer (Paris) se sont rapprochées afin de réunir leurs moyens pour présenter à leurs publics nationaux respectifs les temps forts de l’histoire commune de leurs deux pays.

Exposition

France - Vietnam - Quatre siècles de relations

Du 10 septembre au 10 novembre 2013

Centre des Archives nationales N°1

N° 18, Vu Phạm Hàm, Yên Hòa, Cầu Giấy, Hanoi

Ouvert du lundi au vendredi de 08 h 00 à 17 h 00

Cục Văn thư và Lưu trữ Nhà nước Việt Nam

Địa chỉ: Số 12 Đào Tấn, Ba Đình, Hà Nội, Việt Nam

ĐT: +84.4.38327002; Fax: +84.4.38326871

Website: www.archives.gov.vn

Cục Văn thư và Lưu trữ Nhà nước Việt Nam được thành lập ngày 04 tháng 9 năm 1962 là cơ quan trực thuộc Bộ Nội vụ, thực hiện chức năng quản lý nhà nước về văn thư, lưu trữ trong phạm vi cả nước và quản lý tài liệu lưu trữ quốc gia.

Cục Văn thư và Lưu trữ Nhà nước có 7 đơn vị chức năng và 10 đơn vị sự nghiệp, trong đó có 4 Trung tâm Lưu trữ Quốc gia đặt tại Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh và Đà Lạt, là những nơi trực tiếp bảo quản tài liệu lưu trữ các Phòng lưu trữ quốc gia. Với số lượng hơn 30 km giá, những tài liệu này được hình thành trong quá trình hoạt động của các cơ quan, tổ chức nhà nước, cá nhân, gia đình, dòng họ tiêu biểu ở Việt Nam từ thế kỷ XV đến nay. Trong số đó, có những khối tài liệu vô cùng quý giá như: khối tài liệu lưu trữ Hán – Nôm hình thành dưới các triều đại phong kiến (1802-1945), khối tài liệu tiếng Pháp hình thành trong quá trình hoạt động của chính quyền thực dân Pháp ở Đông Dương (1858-1945), khối tài liệu về cuộc kháng chiến của dân tộc Việt Nam chống thực dân Pháp và can thiệp của đế quốc Mỹ giai đoạn 1945-1975 và đặc biệt là 34.618 tấm Mộc bản triều Nguyễn đã được Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hiệp quốc (UNESCO) công nhận là Di sản Tư liệu thế giới thuộc Chương trình Ký ức Thế giới của UNESCO vào năm 2009.

Ở phạm vi quốc tế, Cục Văn thư và Lưu trữ Nhà nước Việt Nam là thành viên của 3 tổ chức Lưu trữ quốc tế, đó là: Hội đồng Lưu trữ quốc tế (ICA), Chi nhánh khu vực Đông Nam Á của Hội đồng Lưu trữ quốc tế (SARBICA) và Hiệp hội quốc tế Lưu trữ các nước nói tiếng Pháp (AIAF). Cục Văn thư và Lưu trữ Nhà nước Việt Nam có quan hệ hợp tác song phương với Lưu trữ nhiều nước trong khu vực và thế giới, hợp tác triển khai nhiều hoạt động khoa học nghiệp vụ như: hội thảo khoa học, tập huấn nghiệp vụ, trưng bày triển lãm tài liệu lưu trữ...

La Direction d’Etat des Archives du Vietnam

Adresse: 12 rue Dao Tan, Ba Dinh, Hanoi, Vietnam

Tel: (84-4) 38327002 Fax: (84-4) 38326871

Website: www.archives.gov.vn

Fondée le 04 septembre 1962, la Direction d’Etat des Archives du Vietnam est une administration publique relevant du Ministère des Affaires intérieures. Elle a pour fonction d’assister et de conseiller le Ministre dans la gestion publique du records management et des archives nationales dans l’ensemble du pays et d’assurer la gestion des archives nationales.

La Direction d’Etat des Archives du Vietnam comprend 7 bureaux fonctionnels et 10 unités dont les 4 Centres des Archives nationales ont leurs sièges à Hanoi, à Hochiminh ville et à Da Lat et gèrent directement des archives nationales. Les 4 Centres des Archives nationales ont collecté et conservé plus de 30 km linéaires des archives qui sont provenus des établissements publics, des individus, des familles typiques du Vietnam depuis le XV^e siècle jusqu’à nos jours. Il y a des collections d’archives très précieuses telles que les archives en sino-vietnamien produites à l’époque féodale (1802-1945), les archives en français créées au cours des activités de l’administration coloniale française en Indochine (1858 – 1945), les archives sur la guerre du Vietnam contre la colonisation française et l’intervention des Etats-Unis entre 1945 et 1975 et particulièrement les 34 618 plaques xylographiques de la dynastie de Nguyen qui ont été reconnues par l’UNESCO en 2009 comme patrimoine documentaire mondial dans le cadre du Programme Mémoire du Monde.

A l’échelle mondiale, la Direction d’Etat des Archives du Vietnam est membre de trois organisaitons : le Conseil internationale des archives (ICA), la Branche régionale pour l’Asie du Sud-Est du Conseil internaitonale des Archives (SARBICA) et l’Association internationale des archives francophones (AIAF). La Direction d’Etat des Archives du Vietnam maintient des liens bilatéraux avec les institutions d’Archives dans la région et dans le monde entier, co-organise plusieurs activités professionnelles, telles que : conférences et séminaires scientifiques, atelier de formation, exposition des archives...



Cuộc gặp gỡ giữa các nền văn minh: Cha Alexandre de Rhodes, Sự hiện diện của Pháp và việc đào tạo giới giáo sĩ Việt Nam
Une rencontre de civilisations : le père Alexandre de Rhodes (1641), présence française et formation d'un clergé vietnamien

Trao đổi thương mại và hiểu biết về Việt Nam ở Pháp qua một nhà thông thái của Thế kỷ Ánh sáng ở châu Âu, Pierre Poivre (1719-1789)
Echanges commerciaux et connaissance du Vietnam en France par un homme des Lumières, Pierre Poivre (1719-1789)



Chân dung J.-B. Chaigneau trong quan phục
Portrait de J.-B. Chaigneau en mandarin



Hợp tác khoa học và kỹ thuật thế kỷ XVIII và XIX
Une coopération scientifique et technique des XVIII^e et XIX^e
Tàu "Bá tước vùng Provence" - Hình mẫu tỉ lệ 1/48 bởi Jean Delouche.
Le Comte de Provence - Maquette au 1/48e par Jean Delouche.

Auguste Pavie và bản đồ học của Việt Nam

Auguste Pavie et la cartographie du Vietnam

Auguste Pavie cùng các cộng sự, Đông Dương, thế kỷ XIX
Auguste Pavie avec des collaborateurs, Indochine, XIX^e siècle



Các dự án của Pháp ở Việt Nam
Les projets de la France au Vietnam

Tiêm chủng ngoài trời
Vaccination en plein air



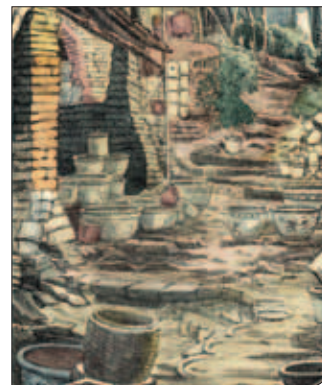
Alexandre Yersin (1863-1943)
Chân dung Yersin năm 1908
Portrait de Yersin en 1908



Khai khẩn lãnh thổ, rừng và việc khai thác rừng - công nghiệp hóa Việt Nam

La mise en valeur du territoire, la forêt et son exploitation - l'industrialisation du Vietnam

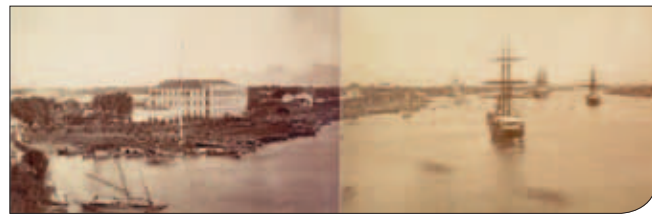
Tàu cuốc Gr. Picanon đào kênh ở Đồng Tháp
La drague « Gr. Picanon » creusant un canal dans la plaine des Jongs



Phát triển các trường mỹ nghệ và những tác động qua lại
Le développement des écoles d'art et leurs influences réciproques
Nghệ gốm ở Thủ Dầu Một
Poterie à Thudaumot

Nhiếp ảnh gia ở Việt Nam
Les photographes du Vietnam

Toàn cảnh một phần của cảng Sài Gòn, giữa năm 1866 và năm 1879
Vue panoramique d'une partie du port de Saigon, entre 1866 et 1879



Đấu tranh chống ngoại xâm
La résistance à la présence étrangère



Paris, năm 1931. Áp-phích Triển lãm thuộc địa quốc tế
Paris, 1931. Affiche de l'exposition coloniale internationale



Cuộc chiến giành độc lập
Hồ Chí Minh và người Pháp
La lutte pour l'indépendance Ho Chi Minh et les Français

Chân dung Hồ Chí Minh
Portrait d'Hô Chi Minh



Công nhân mỏ Cẩm Phả, Camphar.
Travailleurs dans les mines

Những người hưởng lợi từ thuộc địa - Sự bóc lột nhân công Việt Nam
Ceux qui ont profité de la colonie - L'exploitation des travailleurs vietnamiens

Những người yêu mến nước Việt Nam - Văn học Pháp-Việt và những ảnh hưởng qua lại

Ceux qui ont aimé le Vietnam - La littérature franco-vietnamienne et ses influences croisées

Chân dung Phạm Duy Khiêm (1908-1974)
Portrait de Pham Duy Khiem (1908-1974)



Bảo tàng lịch sử Hà Nội, Bảo tàng Louis Finot cũ được thành lập bởi Trường Viễn Đông Bác Cổ Pháp.
Musée d'Histoire de Hanoi, ancien musée Louis Finot crée par l'Ecole française d'Extrême-Orient.

Nước Pháp trên đất Việt
Chuyện của Hoàng tử Đan Mạch Henrik
La France au Vietnam et témoignage du prince Henrik de Danemark



Cộng đồng người Việt Nam sống tại Pháp
La diaspora vietnamienne en France

Cửa hàng của người Việt, năm 1950. Xưởng thủy tinh Tran, 5 bis phố Lyonnais, Paris
Commerce vietnamien, années 1950. Verrerie Tran, 5 bis rue des Lyonnais, Paris

ANNÉE FRANCE VIETNAM 2013 NAM VIET NAM PHÁP 2014 Bộ Ngoại giao Việt Nam INSTITUT FRANÇAIS

QUAN HỆ VIỆT NAM - PHÁP QUA BỐN THẾ KỶ
FRANCE-VIETNAM, QUATRE SIÈCLES DE RELATIONS

**QUAN HỆ VIỆT NAM - PHÁP QUA BỐN THẾ KỶ
FRANCE-VIETNAM
QUATRE SIÈCLES DE RELATIONS**

Trung tâm Lưu trữ quốc gia I

Thiết kế và thực hiện triển lãm bởi Viện Hàn lâm Khoa học Hải ngoại Pháp và Cục Văn thư và Lưu trữ Nhà nước Việt Nam với sự cộng tác của Hiệp hội Hình ảnh và Ký ức

Số 18 Vũ Phạm Hàm, Yên Hòa, Cầu Giấy, Hà Nội
Từ ngày 10 tháng 9 đến ngày 10 tháng 11 năm 2013

Centre des Archives nationales N° 1

Exposition conçue et réalisée par l'Académie des Sciences d'Outre-Mer et la Direction d'Etat des Archives du Vietnam avec le concours de l'Association Images & Mémoires

18, Vu Phạm Hàm, Yên Hòa, Cầu Giấy, Hanoi
Du 10 septembre au 10 novembre 2013
Du lundi au vendredi - de 08 h 00 à 17 h 00

Manifestation organisée dans le cadre de l'Année France-Vietnam, Nam Viet Nam Phap 2013-2014
www.annefrancevietnam.com

Partenaires :

GUIMET ecpa Institut Pasteur

(BnF) Bibliothèque nationale de France

École Française d'Extrême-Orient

CREDIT AGRICOLE S.A.

Archives nationales d'outre mer

ACCOR ALSTOM CANAL+ EADS EDF SANOFI vivendi